

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 1/ 7. september 2016

NOVO ŠOLSKO LETO – KAKO SMO LAHKO BOLJŠI TUDI PO 20 LETIH?

Spoštovane sodelavke in sodelavci programa Ekošola,

pred letom dni smo vas prvič nagovorili z Ekošolskim listom in vam vsak mesec skušali posredovati čim več koristnih prispevkov in informacij za vaše delo. V novem šolskem letu želimo pripraviti še več vsebin, s katerimi boste

obogatili svoje znanje, se povezovali in prepoznali priložnosti za izboljšano okoljsko delovanje v vaši ustanovi, lokalni skupnosti in širše. S tem namenom smo vas junija prosili za sodelovanje v anketi o vašem zadovoljstvu z Ekošolskim listom in predlogih za prihodnje vsebine.

Rezultati ankete – Ekošolski list je zanimiv in uporaben

Zahvaljujemo se 533 koordinatorjem in vodjem projektov, ki ste odgovorili na vprašanja. Veseli nas, da vas Ekošolski list bere **redno ali občasno kar 95 odstotkov** sodelujočih v anketi. Prav tako je spodbuden podatek, da je vsebino našega lista kar **91 odstotkov ocenilo kot**

zanimivo in uporabno. Šest odstotkov vas je odgovorilo, da smo včasih objavili novice, ki ste jih že poznali, drugič pa so se vam zdele vsebine vseeno zanimive. Poleg tega vas je kar 512 koordinatorjev in projektnih vodij (95 odstotkov) označilo, da ste bili z vsebinami zadovoljni.

Primeri dobrih praks v Ekošolskem listu in na konferenci koordinatorjev

In katerim vsebinam bi po vašem mnenju morali nameniti **več pozornosti**? To so primeri dobrih praks o izbrani temi, napovedi pomembnih dogodkov, sezname vseh sodelujočih šol na natečajih in ne le nagrajencev, informacije o poteku natečajev, nove možnosti za sodelovanje, povezave do uporabnih in zanimivih vsebin, opomniki in fotografije. Pozorno smo prebrali tudi predloge o **dodatnih temah**: vrtnarjenje, taljenje ledenikov, zdravilne rastline, rastline in živalstvo, gozdna pedagogika, stres in hrana.

Splošen pregled ocen in predlogov kaže, da na najvišje mesto med vsebinami postavljate **primere dobrih praks**. To smo zaznali že lani, ko smo vas povabili k predstavitvi primerov dobrih praks na lanski Konferenci koordinatorjev 2015-2016 in jih zbrali v zborniku. Preberete jih

V tej številki:

Konferenca koordinatorjev 2,3

Program dela za šolsko leto 2016/2017 4,5

Zbornik primerov dobrih praks 2014/2015 6

PLANTA TREE – Posadite drevo miru! 6

lahko na spletni stran v razdelku Gradiva. Na podlagi rezultatov ankete smo se tako odločili, da bomo primere dobrih praks predstavili tudi na letošnji konferenci.

Izvedli 4735 projektov in aktivnosti

Pregledali smo poročila o delu, ki ste jih izpolnili v ekoaplikaciji. Vsi, ki smo vključeni v program Ekošola, smo lahko ponosni, saj ste vse vključene ustanove izvedle skupaj kar 4735 projektov in aktivnosti, kar je še več kot v preteklem šolskem letu.

Hvala vam, vašim sodelavcem, otrokom in drugim sodelujočim za izvrstne zamisli, domiselnost, zavze-

tost, podporo in sodelovanje pri projektih in aktivnostih, ki jim namenjate tako delovni kot prosti čas.

20 let programa Ekošola - popotnica za prihodnost

Vsi, ki se združujemo v programu Ekošola, smo lahko ponosni na svoje delovanje. Ob letošnji 20-letnici delovanja vam zato v imenu nacionalne koordinacije iskreno čestitamo. In seveda želimo, da tudi nadaljnjih 20 in več let nadaljujemo s takšno energijo in zavzetostjo. Z majhnimi koraki naše skupno sodelovanje vodi k velikim dosežkom!

Mag. Gregor Cerar, nacionalni koordinator

KONFERENCA KOORDINATORJEV PROGRAMA EKOŠOLA 2016-2017

Vabimo vas na konferenco koordinatorjev, ki bo v ponedeljek, 26. septembra 2016, na Brdu pri Kranju:

- 20 let programa Ekošola bomo na konferenci slovesno zaznamovali s **podelitvijo priznanj ustanovam**, ki so v program Ekošola vključene od začetka.
- Okoljski vzgoji in izobraževanju bomo namenili **okroglo mizo Kako navdušiti za okoljsko vzgojo? z uveljavljenimi strokovnjaki**.
- Del konference bo namenjen **programu dela za novo šolsko leto in novim projektom**, ki smo jih zasnovali skupaj s partnerji-podporniki.
- Organizirali bomo **predstavitve primerov dobrih praks**. Na povabilo za predstavitve se je letos odzvalo 20 koordinatorjev iz 16 ustanov. Predstavili bodo primere s področij: odpadki, voda, energija, hrana in zdravje, ohranjanje našega sveta, biotska raznovrstnost in izvedba ekodneva. Predstavitve s plakati in izdelki bodo potekale v dvorani Splendens.

PROGRAM SREČANJA

7.45 – 8.45	Sprejem udeležencev
9.00 – 9.20	<u>Uvodni nagovori</u> - Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije - Mag. Gregor Cerar, nacionalni koordinator programa Ekošola
9.20 – 10.30	Podelitev zelenih zastav za šolsko leto 2015/2016 Podelitev priznanj ekošolam za 20-letno sodelovanje v programu Ekošola
10.30 – 11.00	ODMOR <i>Dvorana Grandis</i> – podelitev nagrad za šolsko leto 2015/2016: Šolska VRTilnica Likovni natečaj <i>Dvorana Splendens</i> – ogled primerov dobrih praks
11.00 – 12.30	<u>Okrogla miza: Kako navdušiti za okoljsko vzgojo?</u> - Dr. Barica Marentič Požarnik - Dr. Marjanca Kos, Pedagoška fakulteta Ljubljana - Elizabeta Prus, Srednja šola Črnomelj, ravnateljica - Ana Nuša Kern, OŠ Preserje pri Radomljah, ravnateljica - Mag. Nada Mulej, trenerka NLP
12.30 – 12.50	ODMOR <i>Dvorana Grandis</i> – podelitev nagrad za šolsko leto 2015/2016: Znanje o gozdovih (LEAF) Mladi poročevalci Ni debate – v Gorenje Surovino dajte stare aparate <i>Dvorana Splendens</i> – ogled primerov dobrih praks
12.50 – 13.00	Okoljske spodbude za zmanjšanje stroškov pri porabi energije
13.00 – 14.00	<u>Projekt odgovorno s hrano! We Eat Responsibly!</u> - Vsebinska razprava na temo odgovornega ravnanja s hrano
14.00– 14.30	<u>Program dela v šolskem letu 2016/2017 in predstavitve projektov</u> Program dela v programu Ekošola in novosti Predstavitve novih projektov: - Star papir zbiram, prijatelja podpiram - Mladi poročevalci - URE v vrtcih in šolah - Misija: trajnostna mobilnost
14.30 – 15.00	KOSILO
15.00 – 15.15	Zaključek konference

Prijave za konferenco sprejemamo do vključno ponedeljka, **19. septembra 2016**. Izpolnjeno [prijavnico](#) pošljite na info@ekosola.si. Če se bo konference udeležilo več oseb iz iste ustanove, jih navedite na eni prijavnici.

PROGRAM DELA ZA ŠOLSKO LETO 2016/2017

V programu Ekošola bomo tudi v šolskem letu 2016/2017 razvijali kakovostne vsebine in projekte skladno s programskimi vsebinami mednarodne fundacije FEE in mednarodnega programa Eco-Schools International. Ponovno želimo poudariti, da je temelj programa Ekošola **metodologija sedmih korakov tudi v mednarodnem pogledu**, po čemer se program Ekošola bistveno razlikuje od drugih podobnih okoljskih iniciativ.

7. korak - Ekolistina

V preteklih šolskih letih smo vsako leto izbrali enega izmed korakov metodologije, ki smo mu namenili večjo pozornost. Letos bo to sedmi korak – to je **Ekolistina**. **To je izjava o poslanstvu ustanove**, ki je postala Ekošola. Na njej so naštet glavni cilji načrta dela ustanove, usmeritve in zaveza za delovanje.

Pridobitev oziroma potrditev zelene zastave

Za pridobitev oziroma potrditev zelene zastave v šolskem letu 2016/2017 boste morali izpolniti vnaprej opredeljene naloge.

Osnovne in srednje šole, CŠOD, dijaški domovi in fakultete:

I. IZPOLNITI EKOAKCIJSKI NAČRT IN IZVESTI OPEDELJENE AKTIVNOSTI, med katerimi morajo biti vsaj:

- A. Trije projekti, izbrani iz seznama vseh projektov
- B1. Ena ozaveščevalna akcija
- B2. Ena zbiralna akcija
- C. Najmanj ena izbirna aktivnost

A. Seznam projektov

EKO-PAKET – Zbiranje odpadne embalaže s poudarkom na kartonski embalaži za mleko in sokove; kreativno ustvarjanje iz kartonske embalaže za mleko in sokove.

KROŽNO GOSPODARSTVO

– **Jaz, ti mi za Slovenijo** – Ustvarjalni natečaj na temo plastenk in odpadnih plastenk; ozaveščanje o zapiranju snovnih tokov na primeru plastenke; zbiranje plastenk za humanitarni namen.

– **Star papir zbiram, prijatelja podpiram** – ozaveščevalno-humanitarni projekt; zbiranje starega papirja za štipendiranje mladih.

MLADI V SVETU ENERGIJE – Pomen energije v vsakdanjem življenju in trajnostni viri energije.

ALTERMED – Odgovorno s hrano: zdravo hrano jemo, se gibamo in zdravo živimo (Celjski sejem, 10. – 12. 3. 2017).

HRANA NI ZA TJAVENDAN – Zmanjševanje količin odpadne hrane; prehranska pismenost.

EKOKVIZ ZA OŠ – Odgovorno s hrano, znanstveniki zgodovine, krožno gospodarstvo.

EKOKVIZ ZA SŠ – Posamično tekmovanje dijakov v ekoznanju na vsebine odgovornega ravnanja s hrano, krožnega gospodarstva ter preteklost oblikuje sedanost in prihodnost.

MLADI POROČEVALCI – Poročanje o okoljskih izzivih na šoli ali v lokalnem okolju in iskanju rešitev.

LIKOVNO USTVARJANJE – Likovno ustvarjanje na razpisane teme.

BIOTSKA RAZNOVRSTNOST – Opazovanje in raziskovanje narave, spoznavanje rastlinskih in živalskih vrst, oblikovanje zbirk najdenih vrst, označevanje nahajališč, ugotavljanje raznolikosti nahajališč, ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti;

ŠOLSKA VRTILNICA – URBANO VRTNARJENJE – Ustvarjanje šolskih vrtov. Zeliščarski vrt-narski dnevnik (dnevnik za opazovanje in beleženje), Travniske zdravilne rastline bližnjega okolja (opazovalni dnevnik posajenih travniških rastlin), Moje prve vrtne škarje (didaktični pripomoček za pridobivanje osnovnega znanja o obrezovanju rastlin od zeliščnega vrta do sadovnjaka; spoznavanje osnovnega znanja o varnem delu pri obrezovanju).

Vrtci:

I. IZPOLNITI EKOAKCIJSKI NAČRT IN IZVESTI OPEDELJENE AKTVNOSTI, med katerimi morajo:

- A. Izbrati najmanj eno področje iz sklopa ZGODNJE NARAVOSLOVJE
- B. Izvesti aktivnosti od navedenih projektov
- C. Sodelovati pri najmanj enem projektu z navedenega seznama

A. Izbirna področja sklopa ZGODNJE NARAVOSLOVJE:

Z IGRO V SVET NARAVE
ZDRAVO HRANO JEMO, SE GIBAMO IN ZDRAVO ŽIVIMO
PTICE V MOJEM KRAJU
ZNANJE O GODZOVIH – GOZDNA IGRALNICA
SEMENA IN VRTOVI – ŠOLSKA VRTILNICA
MOJE PRVE VRTNE ŠKARJE (od zeliščnega vrta do sadovnjaka)

B. Izvesti aktivnosti v sklopu projektov:

BIOTSKA RAZNOVRSTNOST: Opazovanje in raziskovanje narave, spoznavanje rastlinskih in živalskih vrst, oblikovanje zbirk najdenih vrst, označevanje nahajališč, ugotavljanje raznolikosti nahajališč, ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Sodelujoči v projektu prejmete strokovno gradivo, navodila in priročnik za izvedbo projekta.

ALI

KROŽNO GOSPODARSTVO – ODPADKI: Ozaveščanje in zbiranje odpadne embalaže, vzpostavitev ločenega zbiranja odpadne embalaže v vrtcu (če še ni vzpostavljeno) ter učenje in ozaveščanje otrok o pomenu in nujnosti pravilnega razvrščanja odpadkov – v vrtcu in doma.

Ločevanje odpadkov (uvajanje in izvajanje), odlaganje odpadkov na ekološke otoke, koristna izraba odpadkov, sodelovanje v humanitarnih zbiralnih akcijah **Jaz, ti, mi za Slovenijo:** zbiralna akcija odpadnih plastenk za humanitarni namen ali **Star papir zbiram, prijatelja podpiram.**

Vrsto odpadkov in način zbiranja določi vrtec sam.

C. Sodelovanje pri enem od naslednjih projektov:

EKO-PAKET

ALTERMED – Odgovorno s hrano: zdravo hrano jemo, se gibamo in zdravo živimo
(Celjski sejem, 10.- 12. 3. 2017)

HRANA NI ZA TJAVENDAN

EKOBRANJE ZA EKOŽIVLJENJE

LIKOVNO USTVARJANJE

Rok za oddajo EKOAKCIJSKEGA NAČRTA za šolsko leto 2016/2017:

Vrtci, osnovne šole, srednje šole, domovi CŠOD, dijaški domovi: 28. oktober 2016

Fakultete: 30. november 2016

Vse ustanove:

II. IZPOLNITI KONČNO POROČILO O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH (na zaključku šolskega leta)

III. PLAČATI PRISTOJBINO za šolsko leto 2016/2017

PROGRAM EKOŠOLA
**PRIMERI DOBRIH PRAKS V
ŠOLSLEM LETU 2014/2015**

PRIMERI DOBRIH PRAKS PREDSTAVLJENI NA
LETNI KONFERENCI KOORDINATORJEV 28. SEPTEMBRA 2015

Zbornik primerov dobrih praks 2014/2015

Obveščamo vas, da smo pripravili Zbornik primerov dobrih praks za šolsko leto 2014/2015. Objavljen je na [spletnem mestu](#) programa Ekošola.

V zbranih referatih so predstavljene in opisane možnosti vključevanja ekoloških vsebin v učne načrte ter izvedene načrtovane vsebine, kjer so učenci in dijaki v aktivnem in neposrednem sodelovanju pokazali svojo vlogo, ki bogati trajnostni razvoj. Prepričani smo, da boste skozi različne predstavitvene metode našli tudi koristne informacije za svoje delo.

Primere dobrih praks so v zborniku za preteklo šolsko leto prispevali:

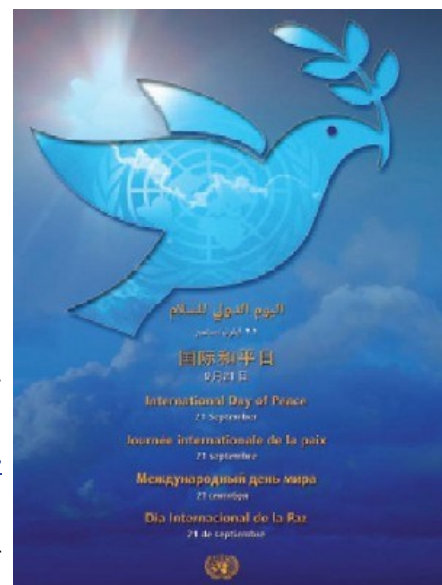
Gimnazija Celje – Center	OŠ Jela Janežiča
Gimnazija in srednja šola Kočevje	OŠ Miren
Gimnazija Jurija Vege	OŠ Olge Meglič Ptuj
Gimnazija Ledina	OŠ Toma Brejca
SŠ Črnomelj	OŠ Puconci
OŠ Domžale	OŠ Vranksko – Tabor
OŠ Grm	OŠ Zadobrova

PLANT A TREE – Posadite drevo miru!

Leta 2001 se je generalna skupščina OZN odločila, da bo mednarodni dan miru vsako leto praznovala 21. septembra, ko naj bi ljudje slavili mir. Po vsem svetu bodo na ta dan posadili drevesa. Prva drevesa bodo na ta dan posadili opoldne v Oceaniji, sledile ji bodo Azija, Evropa in Afrika, zadnji jih bodo sadili v Ameriki. Bodite tudi vi del te kampanje, v kateri bo sodelovalo več kot 5000 šol v približno

120 državah, in tako prispevajte svoj delček k poglobljanju zavesti otrok in mladini o pomembni vlogi dreves in gozdov. S sajenjem dreves simboliziramo upanje in nadaljevanje življenja.

Prijavnico izpolnite na <http://www.leaf.global/register-plant-a-tree-for-peace>. Ob prijavi boste prejeli certifikat, ki ga boste lahko natisnili in izobesili v ekokotičku ali na drugem vidnem mestu.

Razglednica OZN ob mednarodnem dnevu miru (Vir:OZN)

Naše podnebje se spreminja.

Vabimo vas, da sodelujete na mednarodnem tekmovanju ob svetovnem dnevu hrane 2016.

Svoje izdelke lahko oddate, do 30. septembra 2016, v obliki plakata ali video filma. Celoten razpis je objavljen na spletni strani [ekošole](#).

Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo razpisuje

MEDNARODNO TEKMOVANJE

OB SVETOVNEM DNEVU HRANE 2016

BODITE USTVARJALNI!

